

Jornada: Residu Zero = Incineració Zero

Les organitzacions adherides a l'Estratègia Catalana Residu Zero hem organitzat la Jornada Residu Zero = Incineració Zero a Barcelona el 10 de novembre per demanar un Pla de tancament de les incineradores, l'abandonament de la crema de residus a les fàbriques de ciment i alhora l'aprovació de la Llei Catalana Residu Zero.

Amb èxit de participació i amb aportacions fetes des de l'àmbit científic i dels moviments socials, les diferents intervencions van permetre conèixer com a Catalunya els poders econòmics i les administracions continuen impulsant un model de producció caduc, fonamentat en l'obsolescència i el creixement sense límits de l'ús dels recursos naturals i de la generació de residus i emissions.

El marc general que cal superar és la manca de voluntat i la incapacitat d'una acció de govern orientada a construir un nou model social i de producció que tingui en compte els límits biofísics de la natura i sigui capaç en termes reals de preservar i restaurar els béns comuns naturals.

Es va mostrar el rebuig a l'ús exclusivament publicitari per part dels poders públics dels nous conceptes per fer realitat la justícia ambiental i social, com ara: "economia circular"; "economia verda"; "prevenció de residus i emissions"; "prevenció i mitigació del canvi climàtic" "aprofitament dels residus com a recursos" i un llarg etc., ... mentre continuen mantenint l'actual model insostenible.

Massimo Piras president del "Moviment Itàlia per una Llei Residu Zero per a l'Economia Circular" va informar sobre "l'èxit important que han obtingut amb la sentència del mes de maig del Tribunal del Lazio que ha estimat l'apel·lació presentada contra el pla nacional d'incineradores aprovat el 2014 per mitjà d'un decret-llei especial anomenat "SBLOCCA ITÀLIA".

El Tribunal del Lazio ha acceptat l'argumentari presentat pels moviments socials pel fet que aquest decret-llei no aplica la jerarquia del tractament de residus previst en l'art. 4 de la Directiva Europea 98/2008 / CE. La contradicció entre aquestes dues normes s'ha remès al Tribunal de Justícia Europeu de Luxemburg que haurà d'emetre una nova sentència sobre l'obligatorietat de fer **prevaldre** la reutilització, el reciclatge i la recuperació dels materials en tots els plans de residus abans que la incineració i els abocadors; la resolució s'emetrà a la primavera del 2019 i comportarà un debat i resolució del Parlament Europeu.

Aquesta sentència crearà jurisprudència arreu d'Europa i és una oportunitat per rebutjar legalment els plans de gestió de residus de regions o estats que contradiguin els principis de les Directives Europees... com ho fa Catalunya amb el PRECAT i PRINFECAT.

En Massimo Piras demana que "Catalunya s'adhereixi a la campanya europea i demana el suport del Parlament, de les entitats socials i ecologistes, i aprofitar aquesta oportunitat per avançar a Catalunya en la Llei de prevenció de residus o Residu Zero que s'està demanant fa anys des de l'estratègia catalana Residu Zero,...".

En Josep Moner del CEPA-Ecologistes de Catalunya formula "la necessitat de construir un model de producció que preservi la salut pública i el medi ambient, així com l'aprofitament dels recursos naturals. És per poder avançar en aquesta línia que demanem la prohibició de qualsevol tipus d'incineració de residus".

El toxicòleg i investigador de l'Institut d'Investigacions biomèdiques del CSIC Eduard Rodríguez Farré, assegurà que *“la incineració i coincineració de residus produeix compostos químics tòxics, dioxines i furans, Compostos Orgànics Persistents (COP), metalls pesants, ftalats, GEH, partícules ultrafines, i un llarg etc.). Un cop alliberats al medi ambient, són absorbits per la terra i l'aigua, passant, així a les plantes, animals i persones. En els teixits humans, aquests compostos químics es bioacumulen i són causa de danys a la salut (càncers, disrupcions hormonals, problemes respiratoris, malalties rares, ...”*. Alhora va posar de relleu que les autoritats han de considerar els cabals massics emesos a més de les concentracions per poder avaluar els riscos per la salut pública”.

En Xavier Roca del LCMA –UPC assegurà *“que el problema més greu sobre la contaminació atmosfèrica és que no tenim límits d'emissió per a una gran quantitat de compostos orgànics i que cal una nova legislació catalana més restrictiva”*.

Els representants de plataformes de conflictes ambientals causats per l'actual model de gestió de residus van exposar els abusos i manca de transparència que pateixen les poblacions afectades.

Jose Luís Conejero de la Plataforma anti incineració de Montcada va presentar un estudi que compara l'emissió conjunta de cinc grans plantes incineradores i de producció de ciment que cremen residus per concloure que aporten unes emissions superiors a l'emesa pel trànsit, qüestió que oculten les administracions.

Sílvina Frucel·la de la Coordinadora ciutadana Airenet, va explicar la presa de consciència personal i col·lectiva sobre la qualitat de l'aire en la zona propera a la incineradora de Barcelona i va exposar les irregularitats en el funcionament de la incineradora.

Joan Vázquez de la plataforma contra la incineradora de TRACJUSA a Juneda va alertar sobre l'impacte als aqüífers de les granges de purins i el projecte per transformar la planta d'assecatge dels purins en una incineradora de tractament de residus procedents de l'àrea Metropolitana de Barcelona.

Jordi Bigues periodista i activista, assegura que *“La incineració contribueix molt al canvi climàtic, és una font d'energia bruta i ineficient, i sovint es ven com a font d'energia neta i renovable”*. *“Els kWh negres, produïts per les incineradores, no són ni es poden considerar com energia renovable. Barcelona Energia, l'empresa comercialitzadora municipal, s'ha de desvincular totalment de TERSA, l'empresa que gestiona la incineradora de Barcelona a Sant Adrià, si vol ser una comercialitzadora d'energia renovable”*.

El manifest presentat va concloure que:

La incineració és la forma més insostenible i perillosa que existeix per al tractament dels residus perquè genera emissions que perjudiquen greument la salut de les persones, animals i plantes, la qualitat de la terra, de l'aire i de l'aigua i requereix d'un abocador per les cendres i el tractament de les escòries.

A hores d'ara, comptem amb mitjans tecnològics, econòmics i socials suficients per posar en marxa alternatives de gestió de residus i de producció d'energia que siguin sostenibles. Les

estratègies de residu zero demostren dia a dia que es pot gestionar els nostres recursos naturals i productes d'una manera més eficient i sostenible. La prevenció de residus, la prohibició de productes d'un sol ús, la fiscalitat ambiental a productes i activitats, el consum responsable, la reutilització i el reciclatge són, excel·lents aliats en la lluita contra el canvi climàtic i l'estalvi d'energia. Per això:

Demanem acabar el model de consumisme, la producció de productes d'un sol ús i de productes que incorporen substàncies perilloses.

Demanem que s'apliqui la responsabilitat estesa del productor, que no es construeixin ni s'ampliïn noves instal·lacions d'incineració de qualsevol tecnologia, que es descarti la crema de CDRS en cimenteres i plantes de gasificació, i l'aprovació d'un calendari de tancament de les incineradores actuals.

Demanem als poders i administracions públiques que posin en marxa Residu Zero com la millor estratègia de gestió de recursos en un planeta amb recursos limitats, tot posant la prevenció de residus, la reutilització i el reciclatge al centre de les seves actuacions.

Demanem a les autoritats i professionals de la salut pública una major implicació per garantir que s'vantposi el dret a la salut pública davant dels interessos d'empreses o la negligència de les administracions incapaces de garantir l'interès públic.

Demanem la prohibició dels productes que estan fets per acabar sent incinerats o abocats, de manera que siguin substituïts i redissenyats estimulant la innovació i l'ús de la recerca i la intel·ligència col·lectiva de la nostra societat.

Demanem urgentment una **Llei Catalana Residu Zero de Prevenció de Residus** que comporti un canvi real de la política industrial encaminada a la producció neta, sense generar residus ni contaminació.

Cridem el poble de Catalunya a defensar el territori, la salut i la seguretat de les persones i mobilitzar-se en contra de tots els projectes i infraestructures que atemptin contra la salut i recordem que una manera de fer-ho també és castigar amb el seu vot els partits que donen suport a la incineració.

Barcelona, 10 de novembre de 2018.